

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δ/ΝΣΗ ΚΑΨΟΥΡΗ 4, 41222 ΛΑΡΙΣΑ
ΤΗΛ.: 2410 627142, FAX: 2410 627143
E-mail: geotee_l@otenet.gr

Λάρισα, 18 Δεκεμβρίου 2019
Αριθ. Πρωτ.: 458

ΠΡΟΣ : Υφυπουργό Περιβάλλοντος &
Ενέργειας, αρμόδιο για θέματα Ενέργειας &
Φυσικών Πόρων
Κο Γεράσιμο Θωμά
e-mail: secdepmin.enrg@ypen.gr

Θέμα: «Απόψεις ΓΕΩΤ.Ε.Ε. – Παραρτήματος Κεντρικής Ελλάδας επί του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια & το Κλίμα (ΕΣΕΚ)»

Αξιότιμε κ. Υφυπουργέ,

Στις 28 Νοεμβρίου συζητήθηκε, μεταξύ άλλων, στο Υπουργικό Συμβούλιο και ακολούθησαν δηλώσεις του Πρωθυπουργού κ. Κυριάκου Μητσοτάκη σχετικές με το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) έως το 2030, που προωθεί προς έγκριση η Κυβέρνηση.

Στο Σχέδιο του ΕΣΕΚ που αναρτήθηκε για διαβούλευση αναζητήσαμε τις κυβερνητικές προτάσεις για την Υδροηλεκτρική Ενέργεια (ΥΗΕ).

Δυστυχώς, ούτε στο κείμενο που δόθηκε στην δημοσιότητα, ούτε στις σύντομες δηλώσεις των αρμόδιων κυβερνητικών παραγόντων, υπήρξε κάποια σαφής αναφορά στο ΥΗΕ και στις προοπτικές του τομέα έως το 2030.

Αντίθετα, όλες οι αναφορές σχετικά με τις ΑΠΕ γίνονται για Αιολικά και Φωτοβολταϊκά πάρκα, ενώ η ΥΗΕ φαίνεται να παραμένει εκτός των στόχων του νέου ΕΣΕΚ, όπως ακριβώς ρητά προέβλεπε και ο αντίστοιχος σχεδιασμός στο ΕΣΕΚ της προηγούμενης κυβέρνησης (2017).

Σε αυτό το υπερβολικά σύντομο χρονικό διάστημα έως την λήξη της διαβούλευσης,ας μας επιτραπεί δια της παρούσης επιστολής σε πρώτη φάση να διατυπώσουμε συνοπτικά τις απόψεις μας, αφενός για την Υδροηλεκτρική Ενέργεια (ΥΗΕ) γενικά, αφετέρου για τις προοπτικές του αντίστοιχου θέματος στην Θεσσαλία, αποφεύγοντας προς το παρόν την παράθεση των απόψεων μας για άλλες δυνατότητες του ΕΣΕΚ όπως το ενεργειακό μείγμα, την χρησιμότητα ή όχι των υδρογονανθράκων, του φυσικού αερίου, την απολιγνιτοποίηση κ.ο.κ.

Ο τρόπος, που το υπό έγκριση ΕΣΕΚ αντιμετωπίζει την ΥΗΕ, μας βάζει στη σκέψη ότι ίσως παρεισφρέουν και εδώ οι γνωστές απόψεις, ότι η ΥΗΕ δεν ανήκει στην κατηγορία των ΑΠΕ.

Τέτοιες απόψεις – ενδεικτικά - διατυπώθηκαν πριν λίγα χρόνια, στην Βουλή (Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Προστασίας Περιβάλλοντος της Βουλής – Υποεπιτροπή Υδατικών Πόρων, συνεδρίαση 26/5/2016) αλλά και παλαιότερα στην Ευρωβουλή (βλ. Ερώτηση ευρωβουλευτή Οικολόγων Πράσινων Ν. Χρυσόγελου, Ιούνιος 2012).

Φυσικά η απάντηση του τότε αρμοδίου επιτρόπου κ. Potocnik ότι «*Η υδροηλεκτρική ενέργεια είναι ανανεώσιμη πηγή ενέργειας η οποία δεδομένου ότι βασίζεται στην αξιοποίηση του φυσικού κύκλου του νερού δεν θα εξαντληθεί ποτέ σε αντίθεση με τις μη ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Ως εκ τούτου σύμφωνα με το άρθρο 2 εδάφιο α) της οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, το σύνολο της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από αυτές τις πηγές θεωρείται ως ανανεώσιμη μορφή ενέργειας.....*», δεν άφησε περιθώρια παρερμηνειών. Παρόλα αυτά απόψεις σαν αυτές, που προαναφέραμε, παραμένουν και αποτελούν επιχειρήματα κατά της ΥΗΕ.

Πέραν, όμως, της παραπάνω ξεπερασμένης αντίληψης, κατά την άποψή μας η παραγωγή ενέργειας από τα νερά αποτελεί την κορωνίδα των ΑΠΕ και παρουσιάζει σοβαρά πλεονεκτήματα :

- Πρόκειται για ανανεώσιμο φυσικό πόρο (νερό), που οδηγεί στον περιορισμό χρήσης ορυκτών καυσίμων. Επιπλέον, είναι εγχώριος πόρος, που συνάδει με τον στόχο της απεξάρτησης από εισαγόμενες πηγές.
- Η ΥΗ Ενέργεια διαφοροποιείται από άλλες μορφές ΑΠΕ (αιολικά, φωτο-βολταϊκά,) ως προς το βασικό τους μειονέκτημα της τυχαιότητας της διαθεσιμότητάς τους, κάτι που καθιστά αδύνατον οι μορφές αυτές να αποτελούν από μόνες τους λύση του προβλήματος.
- Παραγωγή ενέργειας αιχμής (υψηλής αξίας) με θετικό αντίστοιχο αποτέλεσμα στον περιορισμό ή/και εξάλειψη των πανάκριβων εισαγωγών ηλεκτρικού ρεύματος καθώς και το αντίστροφο, δηλαδή δυνατότητα εξαγωγών.
- Δυνατότητα αποθήκευσης της ενέργειας (μέσω της αντλησοταμίευσης), βελτιώνοντας την λειτουργία του διασυνδεδεμένου εθνικού δικτύου και αυξάνοντας την απόδοση του.
- Η ταμίευση του νερού στα ΥΗ έργα προσφέρει δυνατότητα ανταπό-κρισης σε πολλαπλούς σκοπούς (ύδρευση, άρδευση, βιομηχανία, τουρι-σμό κλπ). Τυπικό μοντέλο εφαρμογής (και μικρής εκτροπής του Αχελώου) ένα από τα πρώτα για τη χώρα μεγάλο υδροηλεκτρικό έργο μετά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, ο ταμιευτήρας Ν. Πλαστήρα. Επιπλέον, η ταμίευση νερού επιτρέπει την αντιμετώπιση προβλημάτων ξηρασίας, λειψυδρίας αλλά και μείωσης του πλημμυρικού κινδύνου.
- Τέλος σημαντικά πλεονεκτήματα της ΥΗ ενέργειας αποτελούν η δυνατότητα χρήσης κυρίως εγχώριων υλικών και φυσικά η δυνατότητα κατασκευής των έργων από Έλληνες επιστήμονες, τεχνικούς και εταιρίες λόγω της τεχνογνωσίας και εμπειρίας, που διαθέτουν.

Οι υπολογισμοί, που περιέχονται στο ΕΣΕΚ, ότι η συμμετοχή της ΥΗΕ στην ηλεκτροπαραγωγή ελάχιστα θα μεταβληθεί (από 3,4 Gw σε 3,7 Gw), μας οδηγεί στην εντύπωση ότι το 2030 θα λειτουργήσουν μόνο δύο υπό κατασκευή ΥΗ Σταθμοί, δηλαδή της Μεσοχώρας και του Μετσοβίτη. Εάν ο συλλογισμός είναι σωστός, αυτό σημαίνει ότι το κομβικής σημασίας ημιτελές ΥΗ Έργο της Συκιάς επί του Άνω Αχελώου, στην περιφερειακή ενότητα Καρδίτσας, βρίσκεται εκτός του σχεδιασμού της κυβέρνησής σας.

Στην περίπτωση αυτή το Υπουργείο ενέργειας οδηγείται σε μια λανθασμένη επιλογή, ακυρώνοντας ουσιαστικά την ολοκλήρωση του project αυτού.

Αυτό σημαίνει ότι πρακτικά ακυρώνεται η δυνατότητα συγκέντρωσης σημαντικού όγκου υδάτων στον ταμιευτήρα Συκιάς, κάτι που είναι θεμελιώδους

σημασίας για την Θεσσαλία, παρέχοντας την δυνατότητα αξιοποίησης τους για πολλαπλούς σκοπούς. Ειδικότερα :

α. Ο Ταμιευτήρας Συκιάς προσφέρει αντικειμενικά ένα υδατικό απόθεμα ασφαλείας για αντιμετώπιση ακραίων καταστάσεων (λειψυδρία, ξηρασία, φαινόμενα, που θα εμφανίζονται όλο και συχνότερα λόγω της κλιματικής αλλαγής), κάτι που ανταποκρίνεται και στις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής οδηγίας.

β. Εξίσου μεγάλης οικολογικής σημασίας είναι η δυνατότητα, που δημιουργείται, ώστε τα ύδατα του Ταμιευτήρα Συκιάς, μέσω της σήραγγας, να μεταφέρονται σε διάφορες περιοχές με προβληματικούς – εξαντλημένους υπόγειους υδροφορείς, όπου σταδιακά θα επιτύχουν να καλύψουν ένα μέρος από το τεράστιο έλλειμμα των 3 δισεκατομμυρίων κ.μ. νερού, που δημιουργήθηκε τις τελευταίες δεκαετίες από τις «ληστρικές» υπεραντλήσεις, όπως άλλωστε απαιτείται από το εγκεκριμένο Σχέδιο διαχείρισης Υδάτων.

Το θέμα αυτό αποτελεί αναμφίβολα το ΜΕΓΙΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ της Θεσσαλίας.

γ. Αυτονόητη επιλογή αποτελεί η υδροηλεκτρική αξιοποίηση των υδάτων του Ταμιευτήρα Συκιάς. Ειδικά στο έργο αυτό υπάρχουν όλες οι απαραίτητες προϋποθέσεις για «διπλή» παραγωγή ενέργειας, αφενός προς τον ρου του Αχελώου αφετέρου προς την λεκάνη Πηνειού (περιοχή Μουζακίου, σύστημα άντλησης – ταμίευσης), κάτι που εξασφαλίζει την «αποθήκευση» ηλεκτρικής ενέργειας με απόλυτα οικολογικό τρόπο. Επίσης η ΥΗ ενέργεια, εκτός από τα γνωστά περιβαλλοντικά οφέλη των ΑΠΕ (εκπομπές ρύπων κ.λ.π.), προσφέρει την δυνατότητα για μείωση του ενεργειακού κόστους, αλλά και την μείωση της ενεργειακής εξάρτησης της χώρας, η οποία σήμερα έχει εκτιναχθεί πάνω από 20 μονάδες από τον μέσο όρο των άλλων ευρωπαϊκών χωρών (78% - 55% αντίστοιχα). Συνοπτικά η χρησιμοποίηση των υδάτων του ταμιευτήρα της Συκιάς για τους άλλους, πλην Γεωργίας, σκοπούς (ασφάλεια από ακραία φαινόμενα, σταδιακή κάλυψη ελλειμμάτων, περιβαλλοντική αποκατάσταση, παραγωγή ενέργειας, Γεωργία) κρίνεται ως επείγουσα και απολύτως επιβεβλημένη.

δ. Η αξιοποίηση μέσω μεταφοράς μέρους των υδάτων του Ταμιευτήρα Συκιάς για την κάλυψη αναγκών άρδευσης στον θεσσαλικό κάμπο (σε συνδυασμό με το υδατικό δυναμικό των ταμιευτήρων εντός της λεκάνης Πηνειού), κρίνεται επίσης ως ιδιαίτερα σημαντική.

Δεν θα επεκταθούμε περαιτέρω στο θέμα της Γεωργίας. Θα αναφέρουμε μόνο, ότι εάν ολοκληρωθούν Συκιά και σήραγγα και λειτουργήσουν αρχικά για τους σκοπούς, που προαναφέραμε, οι επόμενες γενιές θα διαθέτουν ένα πλήρες σύστημα κατάλληλων υποδομών πολλαπλού σκοπού, κάτι που είναι βέβαιο ότι θα αύξανε το ακαθάριστο εισόδημα του πρωτογενούς τομέα κατά δισεκατομμύρια ευρώ, συμβάλλοντας στην ανάκαμψη της οικονομίας της χώρας.

Άλλωστε αυτό προφανώς είχε στη σκέψη του και ο Πρωθυπουργός κ. Κυριάκος Μητσοτάκης, όταν στην συνέντευξή του κατά την διάρκεια της Διεθνούς Έκθεσης στην Θεσσαλονίκη (Σεπτέμβριος 2019) δήλωνε, ότι θα προχωρήσει η ολοκλήρωση του ημιτελούς έργου της Συκιάς και η μεταφορά υδάτων από τον Άνω Αχελώο προς την λεκάνη του Πηνειού.

Θεωρούμε βέβαιο, ότι εάν γνώριζε την αντίφαση, που προκύπτει από τους σχεδιασμούς του ΕΣΕΚ λόγω εξαίρεσης του ΥΗΕ Συκιάς, πολύ δύσκολα θα επέλεγε να δεσμευτεί με εκείνες τις δηλώσεις.

Η Θεσσαλία, παρά τις μεγάλες δυνατότητές της για ηλεκτροπαραγωγή, κυρίως με ΥΗ Έργα, συνεισφέρει στην εγχώρια ηλεκτροπαραγωγή με ένα πολύ μικρό ποσοστό, έχοντας σαν μοναδικό αξιολογούμενο έργο τον ΥΗ Σταθμό Ν. Πλαστήρα (σημ. Ο ΥΗ Σταθμός Μεσοχώρας παραμένει ανενεργός).

Ας σημειωθεί, επίσης, ότι η Θεσσαλία, εκτός από την συμβατική κατανάλωση ενέργειας, που παρατηρείται σε κάθε περιοχή της χώρας (Βιομηχανία, οικιακή κατανάλωση κ.λ.π.), επιβαρύνει τον τομέα της ενέργειας με περίπου 700 MW λόγω των 35.000 αρδευτικών και υδρευτικών γεωτρήσεων που λειτουργούν στον θεσσαλικό κάμπο. Αυτό ενισχύει ακόμη περισσότερο, και μόνο από ενεργειακή σκοπιά, την ανάγκη λειτουργίας (πλην της Μεσοχώρας) και του ΥΗ Σταθμού της Συκιάς.

Επισημαίνουμε πάντως ότι ο ενεργειακός τομέας στην Θεσσαλία συνδυάζεται αναπόσπαστα με την διαχείριση των υδάτων της και οδηγεί στην δημιουργία έργων πολλαπλού σκοπού (ενέργειας, άρδευσης, ενίσχυσης υδροφορέων κ.λ.π.), μεγιστοποιώντας τα αντίστοιχα οφέλη για την Εθνική Οικονομία, την ενεργειακή απόδοση, την διείσδυση των ΑΠΕ και την αναβάθμιση του περιβάλλοντος της περιοχής, όπως αποδεικνύεται στα προηγούμενα.

Με όλες τις παραπάνω σκέψεις ζητούμε να επανεξετάσετε το θέμα της ΥΗ Ενέργειας και ειδικότερα το πρόβλημα που δημιουργεί η (τυχόν) εξαίρεση από το ΕΣΕΚ του έργου της Συκιάς, κατά μείζονα λόγο που η ολοκλήρωση των έργων Άνω Αχελώου απασχολεί έντονα τους φορείς και τον λαό της Θεσσαλίας.

Με εκτίμηση
ΓΙΑ ΤΗ Δ.Ε.
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΝΤΟΓΚΟΥΛΗΣ